

casseren is voor mensen onbegrijpelijk. In riskante situaties stoppen wolven en stellen een besluit uit.

Wolvengehuil raakt ons diep, maar we weten niet meer waarom. De ontmoeting met een wolf raakt in ons de plek waar we nog heel zijn, aldus de auteur. Hij haalt ons uit het veilige, *high tech* bestaan en biedt troost, we voelen ons weer deel van het geheel. Wolven wekken ons vertrouwen, zonder dat ze onder controle te krijgen zijn. Ze herinneren ons aan een natuurlijk levensritme, maar wij zitten nu eenmaal in een keurslijf van regels, verboden en bureaucratie.

Hebben we wolven nodig? Nee, zegt de auteur, maar we willen ze wel. De wolf is welkom. Hoe kunnen mens en wolf vervolgens samenleven? Daarvoor is het nodig om ze te observeren in hun territorium, zowel hun aantrekkelijke als gruwelijke praktijken. 'Pas als je de natuur in al haar facetten accepteert, zul je merken dat ze allang in je hart zit.'

Durfals en stille types vinden een plek in het roedel

Dan kun je feit en fictie scheiden, en sprookjes en nepberichten herkennen. Betrouwbare bronnen raadplegen en dito voorlichting herkennen. Praktische oplossingen toepassen voor toeristen en veehouders ('vanaf het prille begin moeten wolven zwaar ontmoedigd worden om weidedieren te roven').

Dit helder en vlot geschreven boek staat vol met observaties en verstandige interpretaties van wolvengedrag. Het kiest partij voor wolf en mens samen. Na de laatste pagina kan het niet anders of de lezer heeft zijn spiegelbeeld gezien in de wolf en het roedel. Echt een boek dat uit empirische ervaring én uit het hart spreekt.

Titel: De wijsheid van wolven

Auteur: Elli H. Radinger

Uitgever: Lev

ISBN: 9789400518575

Prijs: € 22,99

In memoriam

Hugh Gallacher, oud-voorzitter van Stichting Kritisch Faunabeheer

Niko Koffeman

Hugh Gallacher was een prominente socioloog, vogelliefhebber en natuurbeschermer, die in 1976 met anderen de Stichting Kritisch Faunabeheer (SKF) oprichtte.

We herinneren Hugh als een spilfiguur in het Nederlandse debat over faunabeleid. Hij stelde zich zeer kritisch op tegen de jacht en tegen traditionele beheermethoden.

Gallacher bepleitte om via juridische en intellectuele weg op te komen voor de bescherming van wilde dieren. Hij daagde gevestigde jachttradities uit en pleitte voor de intrinsieke waarde van de natuur. Gallacher legde de nadruk op

Foto: Jacques van der Neut

een morele en wetenschappelijke benadering van de fauna. Hij verzette zich tegen praktijken zoals jagen, visen en het rapen van eieren, die hij onverenigbaar vond met moderne natuurbescherming. Naast zijn werk voor de SKF was Hugh van 1990 tot 2008 directeur van de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland. Hij schreef talloze artikelen in *Argus* en *Het Vogeljaar*, waarin hij vaak opriep tot een verenigd front onder natuurbeschermers. Hij streed voor de rechten van dieren in een steeds verder verstedelijkt en door mensen gedomineerd landschap.

Hugh Gallacher overleed in januari 2026. Wij zullen zijn tomeloze inzet voor een beter faunabeleid niet vergeten.